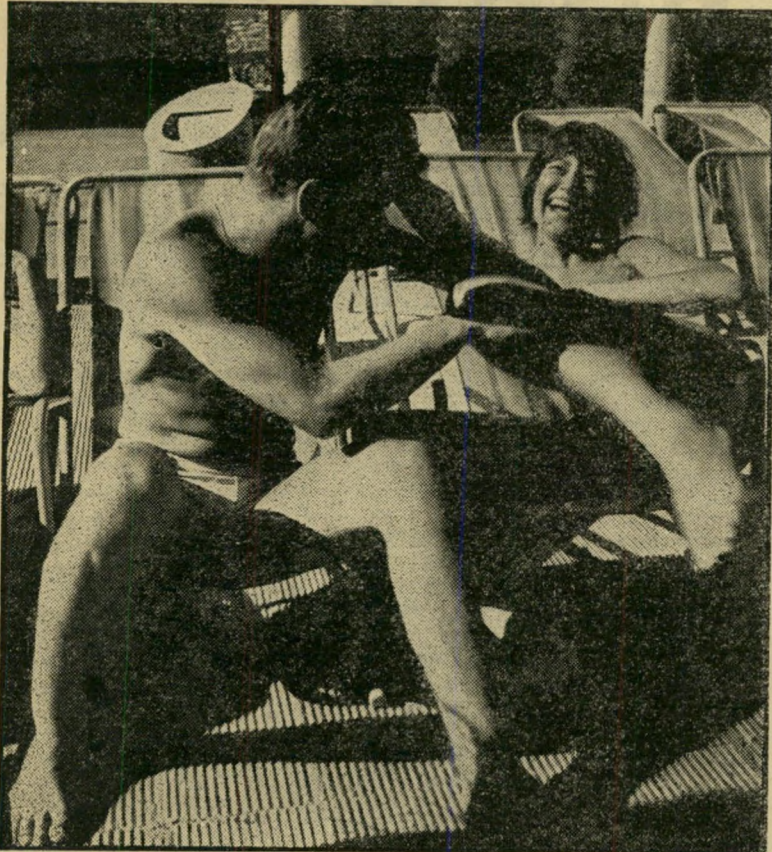

האם מסוכן ללכת קבוע? מה דע ביתסים אוקדמים? פסיכולוג משיב:

הוא והיא על שפת הבריכה
הקשר — צורך בתלות

הבעיות האופייניות של צעירים בגיל ההתבגרות, כפי שחן נראות בעיניהם של תלמידי גימנסיות תל-אביביים, תוארו בשבוע שעבר ("העולם הזה" 1305), בדו"ח מפורט של דיוני הפורום הצעיר. דבריהם גלוייהלב של המשתתפים בוויכוח על המוסר, חשפו מסכת מקיפה של יחסים, מינהגים ותפיסות המקובלים כיום בקרב הנוער הישראלי. כיצד נראות תופעות אלה בעיניו של פסיכולוג? מה היתרונות והחסרונות בקשרים דרמיניים בין בני-נוער?
על שאלות אלה ודומות להן, שהתעוררו במהלך דיוני הפורום, ביקשה המערכת את תגובתו של הפסיכולוג, ד"ר דויד רודי.

• בדיוניו של "הפורום הצעיר"

על תפיסות המוסר של הנוער הישראלי היתה הבעיה המרכזית

בעית ההליכה הקבועה בין זוגות

צעירים. הדעות היו חלוקות לגבי

יתרונותיה וחסרונותיה של תופ

עה זו. כיצד אתה, בפסיכולוג,

רואה אותה?

קיימת אצלי קודם כל התנגדות למושג הזה של "מוסר הדור הצעיר". אינני חושב שזה מושג ההולם את נושא הדיונים. בעית היחסים הבינאישיים בין בני-הנוער איננה שאלה מוסרית. למילה מוסר יש משמעות של ערכים כלל אנושיים נעלים, ואם אינני רים שמשהו אסור משעמני מוסר, פירושו של דבר שהוא אסור מטעמים המתעלים מעל בעיותיו של אדם אחד. כאן קיימת בעיה של נוהג חדש, והשאלה מה מביא אותו.

מבחינה פסיכולוגית אני רואה בתופעה המכונה Going Steady התקומות חברתית עצומה. בתרבות שלנו משקיעים מאמץ צים גדולים כדי ללמד צעירים להיות סכני אים או למלא תפקידים סוציאליים. דורשים

בין בני זוג ההולכים קבוע. כיצד

הנך מסביר תופעה זו?

יחס זה מוכרח היה לבוא ולדעתי הוא עוד ילך ויגבר. באיזה שהוא מקום בחברתנו מתחוללים שינויים מהותיים של תפיסה כוללת לגבי בעיות מין. היום כבר מוכנים אנשים להבין שאפשר לשאת אשה שאינה בתולה, בין אם זה מוצא חן בעיניהם או לא. הם מבינים שפחדים מפני עונש איום מבחינה דתית או מה שיותר גרוץ עונשה של אצבע החברה — שוב אינם מוחשיים. יותר ויותר משתחררים מהתפיסה המאגית. כתוצאה מכך מבינים היום יותר את היתרונות שבקשרים בין צעירים המר יודים כמהין את הסעם של פרי אסור. ברגע שקשרים כאלה נעשים תוך הבנה מצד המבוגרים, ללא כל לחץ של תכנון כלכלי משותף — כלומר, ללא לחץ שזוג ההולך קבוע מוכרח להינשא, או או ש' מתפתח בהולכים קבוע רגש אמיתי או שהם מבינים את קשיי ההסתגלות שלהם ו' ופרדים וגם או לא קורה שום נזק.

אלא שמאחורי יחס חדש זה וההבנה מצד המבוגרים מסתתר הצורך לשמור על התא המשפחתי. המשפחה היא יסוד והותו של האדם. בתקופה בה ח' בעדר לא היתה לו זהות. זהות נוצרת רק כשאדם מכיר שהוא בן של מישהו. וכדי שתהיה לו זהות כזו הוא צריך להיות שייך לתא משפחתי

זוגות — מגיל מוקדם!

סימפטיה בעיניו של האחר. זהו מומנט חשוב מאוד — הקשר נוצר כדי להבהיר לבטים ובלבול מושגים מפנים ומחוץ דרך הסכמתו המחוללת של בן-הזוג הנובעת מיחסו. אם לא נוצרת האפשרות הזו ל' ביטוי האמת לגבי התסיסה הפנימית, נוצר ספק המועבר אחר-כך לכל השתחים.

• מה הם המניעים החברתיים

של תופעה זו?

הנוהגים המקובלים בין בני הנוער כפי שהשתקפו מדבריהם של המתחכמים, הם אופייניים לאנשים הגדלים בתרבות אורבני-סית — של עיר גדולה, בה ההשפעה הה' דתית היא עצומה. הגברתו של המדיום ה' קומוניקטיבי מביאה להשפעה חזקה דרך אמצעים כמו ספרים, רדיו וסרטים, דבר ה' מגביר את הקצב של ההתפתחות החברתית. בערים הקצב הוא מהיר במיוחד, דבר ש' מורו לא רק את התפתחות החברה אלא גם את התפתחות האינדיבידיום בתוך החברה. במרכזים כפריים, שם אמצעי התיקשורת מצומצמים יותר, תופעה זו של קשרים ב' גיל צעיר היא מפגרת.

• מניין שלא כל בני-הנוער

מצליחים ליצור קשר כזה, כיצד

פותרים את בעיותיהם אלה שבי

תקופת ההתבגרות אינם מצליחים

ליצור קשרים דרמיניים?

בנינוער אלה יוצרים, באין ברירה, בגיל ההתבגרות קבוצות חדמיניות. בתוך קבוצות אלה הם יוצרים את הקשר האיני טימי של ביטוי עצמי ומספקים את הררישה שבתוכם ליצור את זהותם תוך כדי חילופי דעות עם אחרים. אם הם מצליחים לקשור קשר כזה בקבוצות החדמיניות, נפסקת דרישתם ליצירת קשרים דרמיניים וכן ה' מין השני מהנה לגביהם אובייקט מיני בלבד. לפעמים קבוצות אלה נשארות תקר' פה ארוכה במצב זה והן מהות מרכזי התי' רבות של רחקים, היוצאים לצייד, לחפש נשים רק למטרה מינית — דבר שאף פעם אינו מספק והם חוזרים לקבוצתם לחלק עם הכלל את נסיונותיהם. ואז כבר קשה להם להשתחרר מנוהג זה.

צורך זה בא לספק פחד איום מפני הרגשה שמישהו לא יקבל אותנו ויגרש אותנו. הצעיר זקוק לאובייקט בטוח ולהוכיח לעצ' מו שהוא מסוגל להשיג אובייקט כזה. על-ידי כך הוא מחפה על רגשי נחיתות.

אלה החושבים את עצמם לדון זיואנים, אלה המוענים, למה לקנות את כל הפרה בשביל כוס חלב?!" הם בעצם אנשים שאינם מאמינים שהם רצויים. הם מפתחים טכניקה של פנע וברח שאינה עומדת במב' חן הזמן. אלא שלמעשה זו אינה כוונתם.

למעשה נוצר הקשר בין בני הזוג בגילים אלה לשם מציאת ביטוי. כמו שאמר אחד המשתתפים בוויכוח, "למצוא מעין תחליף לכומר וידיים". מה שחשוב בקשרים אלה יותר מהמין, לכל אחד מבני הזוג, הוא למצוא מתמונות ומושגים מעורפלים של עצמנו תמונה אמיתית שתזוה אתו. זאת הוא יכול לעשות רק אם ימצא הבנה ו'

עם הורים מוגדרים. יחסה הסלחני של ה' חברה לגבי יחסים בין ההולכים קבוע הוא אפוא, פשרה בין ההבנה החדישה לבין הצורך לקיום המשפחה.

• ההיתר המיני להולכים קבוע

היה רק אחת הסיבות שהוזכרו.

משתתפי הדיון ציינו גם כסיבות

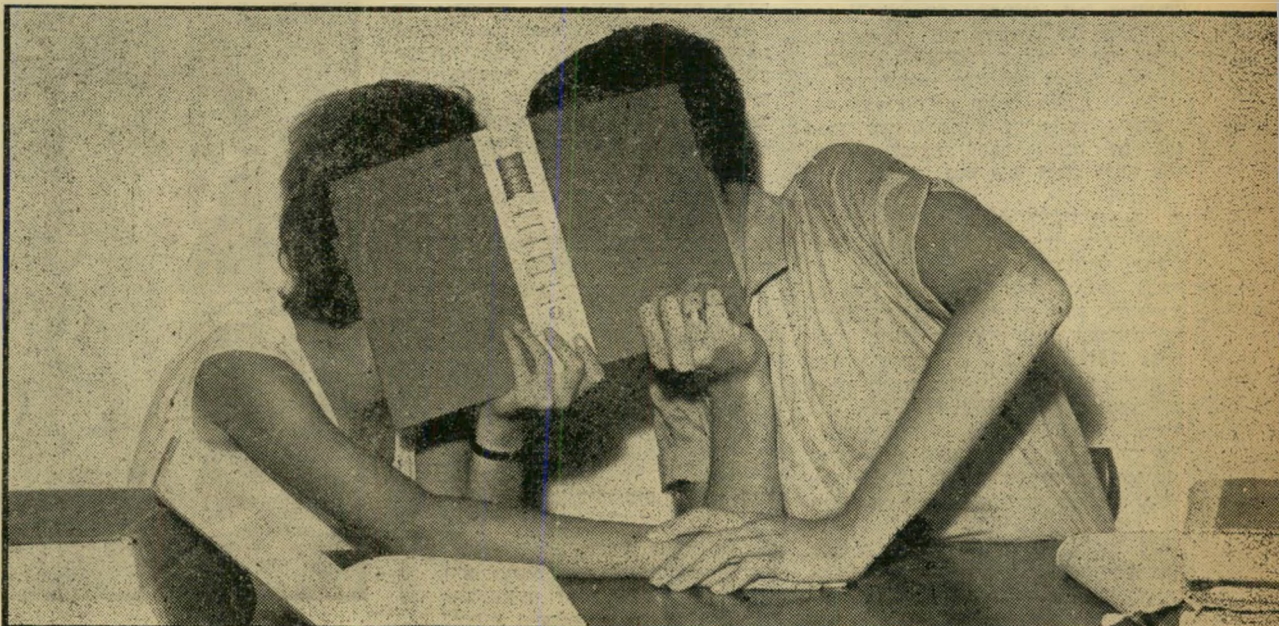
לנוהג הליכה קבוע את החסכון

הכספי שבנוהג זה, הנוחיות ה'

חברתית ועוד. מה חלקו של כל

אחד מהגורמים ביצירת הנוהג?

כל הסיבות שצוינו הן למעשה תירוצים. מה שקושר צעירים זה הצורך בתלות. הם צריכים להרגיש שהם שייכים למישהו.

נשיקה מאחורי ספר הלימודים
נטיון מוקדם — הכנה לאחריות